

מ.א.מ. 16.8.50
7-א.א.א. 7-א.א.א.

לוי אשכול

חברים, בעוד ארבע שנים - ואם יעלה הרצון או ההכרח מלפני
מוכיר המפלגה של מפלגת פועלי ארץ-ישראל, הרי בעוד 6 - 5 שנים - תתכנס
הועידה השמינית.

מה ומי נהיה אנחנו אז, בימי הועידה הבאה? בדמיוני זו
התמונה המצטיירת: כלנו, נקוה נהיה בוועידה ההיא: אם באולם ואם מחוצה לו.
אלינו יצטרפו עוד הרבה עשרות ומאות צירים שנבחרו ע"י המוני חברי המפלגה
מכל מרכזי הארץ פנותיה וירכותיה.

הארץ תמנה אוכלוסייה של שני מיליון נפש בערך עקב ספדי קבוץ
הגלויות.

גולה על גולה תתרוקן מיהודיה עד אשר כמעט כל הגלויות המרודות
שמש והשחורות תכלינה. הכל יזרם ויעלה לארץ והיא תבנה מחקרובן.

כמה ועצמתה של המטרות הפועלים עלולה להגיע למחצית המיליון
חברים, אשר בידיהם יהיו גלגלי המסך המוקם, מנופיו, סחרותיו, צנורותיו
ומטבי הזרע שלו.

עם עובד רב המקום את קהליה העבודה והחרות הסוציאליסטיים שלו.

דברים רבים יתרחשו בנוף הארץ ושטחיה. לארכה ולרחבה של הארץ
יבנו בודאי כרבע מיליון בתים בישובים מצורות שונות.

ארבע עד חמש מאות כפרים גומים מעבדי האדמה ומוציאי לחם
יקומו על פני הארץ לאורך רשת ענפה וספועפת של כבישים בהר ובמסק בצפון
בדרום ובנגב. לצדי הכבישים שדרות עצים מצלים ומוסיפים גוון תרבותי לנוף
הארץ.

באר-שבע תהפך לעיר בעלת אוכלוסייה רבה בעקבותיה ולצדה מגדל-גד
כורנוב ואילת ובודאי יקומו עוד רכוזים עירוניים וסביב כל אחד עשרות
ועשרות כפרים. כאלף כפרים יהיו אז בארץ ובהם עשרות אלפי עובדים
ומטפחותיהם.

ילדים ונער לאלמים לרכבות ישוקו בתוך הכפרים הללו.

מקץ השנים הללו לא ישא הירקון את סימיו ליס-התיכון, הוא
פסוב ממסלולו ויובל להסקות את הדירים ואת הנגב הצפוני. החולה תיובט
ויקמו שם ישובים; מעינות בית שאן ירוכזו ויוסדרו. מי הביצות
ייהפכו למי ברכה; עשרות ^{אלפים} עמיליונים קובים מים יועלו מנככי האדמה,
לפי מיטב הנסיון של המהנדסים, הקודחים, הפועלים והמתישבים בארץ-ישראל.

עדיין לא קבלתם מוטג מהחיים החדשים, מהערכים החדשים החולכים
ובוצרים. קל אולי הדבור על יסוד 150 יש בים תקלאים בשנת. מהדבור
למעשה ולבצוע מרחק עצום ודרך מלאה מכשולים .....

ואם לא נספיק לעלות על הקרקע אלא 120 ישובים במקום 150, הרי
רוצה אני כי תדע מפלגת פועלי ארץ-ישראל ויודעו פועלי ארץ-ישראל,
של ק מן האשמה לפחות יטול על פועלי ארץ-ישראל, ובמקרה זה על פועלי
הבנין. הסרים לנו 100 פועלים בעלי מקצוע, והם ישנם בתל-אביב, בחיפה
ובירושלים, ואף על פי כן אין להשיגם. חברי וידידי המהנדסים של
המחלקה להתישבות, הם מז/הירים אותו לרגלי התקרבות עונת הנשמים, הם
מטילים ספק, אם יהיו גורת עד אז לאאל לאלה שהוצאנו על פני השדות.
בקשת לכנס את מאה הפועלים בעלי המקצוע ואנסה להשפיע עליהם. אומרים
לי החברים הללו: שכר העבודה של פועל מקצועי בתל-אביב הוא כזה וכזה,
אמיתי: נניח כי אסכים לאותו שכר; על כן אמרו לי: כי גם בשכר המופרז,
בשכר 'השחור' השורר בין הקבלנים אין בטחון שתמצא את מאה הפועלים הללו.
~~דברותיו יום השבת: אקום ואטע לאימאיה ואבנא טאה גויגום.~~ אמיתי אל
לבי: ההליכה לבנין לנקודות הספר ולכפרי המרחב והשדות לא נוחה, צדין
לותר על גורמיות ואין ~~התאמתם~~ ^{התאמתם} רוצים. אם אברהם, יצחק ויעקב אינם
רוצים לתקוע בשופר - יתקע איבן בשופר ("זאלן דער גוי בלאזן שופר")
אם אין אנו יכולים לזכות במצוה, נזכה את הזר. והמפלגה וההסתדרות
הייבים לדעת זאת. אולי זה סימן בולט כיצד אנו חיים את החיים הללו,
אין מתכווננים אנו עכשיו לקראת 5 השנים עם אותם 2 המיליוני היהודים,
עם אלף הכפרים ואם שינוי פני בראשית בארץ הזאת.

לעתים חושב אני: אולי אלה העושים את המלאכה אינם מצליחים
לקרב את הענין ולהחזירו ללבבות הצבור, אולי איננו מצליחים להביא
בפני 80 אלף חברי מפלגת פועלי ארץ ישראל ולפני 200 אלף חברי הסדרות
העובדים - את הדבר באופן מוחשי ולהסמיט את המתהווה, ואת שנוי פני בראשית
ופני הישוב ופני ההסתדרות.

רוצה אני לאמר מלים מספר לחברי בקבוצה, בקיבוץ ובמושב -
לחברי בהתישבות: נדמה לי כי יודע אני מה המעמסה, מה המשא הכבד וכיצד
חישו השנים האחרונות על גבם של אנשי הקבוצה והקיבוץ, מה המלחמה
עשתה בהם, מה עשו להם צרכי ה"הגנה" ומה עשו להם השנים בכלל.

/אני יודע כי עליה זו אינה קבוצתית. אין זה ניתן ואין זה בכוחם

של אנשי ההתישבות להפוך עולים אלה לאנשי קבוצה, אולם נדמה לי כי מן שנעשה עכשיו באזורי ההתישבות, בנתינת הכוחות ובהוסטת הזרוע בכל צורה המאפשרת לקלוט, להקליט ולהקל על רכבות העולים - כל זה אפשר היה לעשות גם לפני שנה. והיו סובעים סאתנו הרבה אכזבה ומרירות ומאת העולים סובעים סבל מיותר. אולם נודה היו חיפוסי דרך, ונדמה לי שעלינו על הדרך, והחוגים ההתישבותיים נרתמים לפניך. ספק הוא אמנם אם כוחות אלה בלבד יספיקו לנו למשך 4-5 השנים הקרובות. אבל אני רואה לפני תפקיד מיוחד לתנועה ההתישבותית - לדאוג ל-5 השנים הבאות כבר מעכשיו. אז נתחיל לסנות את המיליון השלישי. כונתי לאסור הדאגה מעכשיו לדור הצעיר הגדל בתוך העליה החדשה.

זילברברג אמר שהילדים שלהם צריכים להנך אותנו. לגבי זהו מושג חדש, כשם שהאיש חדש וההתערות שלו חדשה. לגבי זה אוסר, שאנחנו הישוב הקיים עם מה שיש לנו, איננו מספיקים כדי לגדל ולהנך את העולים החדשים. הם מצפים לכך, שהילדים ^{החדשים} ייחנכו את ההורים ויכניסו אותם לענייני ארץ-ישראל. אי הדאגה שלנו לאלפי ורבבות המשפחות ולשלמה לך שמתחת לעצי הזית בלוד וברמלה. (קול מהאולם: והזכריות...) - כן, והזכריות...

חברי בהתישבות, אוצר גדול בלום בתוך העליה למושב ולקבוצה - עם מהם תצא תורה, אולם קודם ניתן להם. מדוע לא יצאו בנינו וכנותינו לכל כפר ולכל ישוב חדש לשנה, שתיים או שלוש. אני רואה כאן שליחות למפלגה, שליחות לאותם החלקים במפלגה אשר להם יאתה, שיש להם מה לומר ומה לתת מן ההכרה, מן הנסיון שלהם ומדוגמת חייהם הם.

נדמה לי שאם כך נחיה 4-5 שנים אלה, מדגניה עד הפועל בבנין, עד סוג א' א', ומן האיש במושב עד לפועל ~~אשר~~ באיזה מקצוע אחר בעיר, רק אז יהיה הרבה פחות סבל, ולא תהיינה משפחות רבות בלי קורת גג לראשם, בלי חנוך לתינוקות ולנערך וכלי שפה בלשונם.

את זאת, חברי היקרים, נדמה לי צריכים אנו להגשים וכך עלינו להיות חיינו. וזאת צריכה המפלגה לתבוע מהבריה. עם קיום מספר חיים כזה, מסטר הרגשה כזאת - בעוד חמש שנים קום עם בן מיליונים, נושא מנשים ומקדם את מדינת העבודה היצירה החרות והסוציאליזם בארץ-ישראל (מהיאזת כפיים סידרה).

זו המטרה הקרובה. תודו כי למענה כדאי לעמול כדאי להקריב כדאי לשאת בעול של קסוצים ושל צנע ושל ויתורים על הרגלים ונוחות ועל צרכים שבטורות.

המטרה קודם לכלנו וביחוד היא קוראת לנער. נקום ונעשה.

11

Faint, illegible text at the top of the page, possibly bleed-through from the reverse side.

Large block of faint, illegible text in the middle section of the page.

Faint, illegible text at the bottom of the page, continuing from the middle section.